

SAMMANFATTNING OCH ERFARENHETER

Strax före kl 18:00 onsdagen den xx-xx-xx utbröt en brand i personalutrymme på varuhuset X i X-stad. Larmet kom in som ett automatlarm men när styrkan var på väg fick de även meddelande på radio att personer ringt in larmet och berättat att det var fullt utvecklad brand i varuhusets lokaler. Styrkan körde direkt till varuhuset X utan att passera centralapparaten. Räddningsledaren fick i ett tidigt skede reda på att all personal och alla kunder hade lämnat lokalerna, även varuhuset Y som ligger vägg i vägg med varuhuset X.

Väl framme konstaterades att alla var ute, men att det var en full utvecklad brand i ett utrymme på varuhuset X:s baksida/gavel. Inledningsvis skedde släckningen utifrån och branden var i markplan. Initialt var det problem att få reda på vem lokalerna tillhörde, men lite senare visade det sig att det var varuhuset X:s kontor och fika rum. Där var placerat gasolflaskor i ett angränsande utrymme som nyttjades av en korvförsäljare, och som flyttades av brandpersonalen. Rök började även att ansamlas ute på lagret och i övriga butiken liksom till angränsande lokal på varuhuset Y:s lager, där genomföringarna inte var täta.

Rökdykargruppen gjorde genomsökning och släckning och ventilerade lokalerna. Ventilatorerna gick inte att öppna nerifrån butiken utan räddningstjänstens personal fick gå upp på taket av byggnaden för att öppna. Ett problem som uppstod då var att de var svåra att finna, eftersom det hade snöat rejält under eftermiddagen. Eftersom vi var extrapersonal i skiftet detta passet kunde de tillsammans med Z-stads personal kontrollera baksidan av byggnaden för en eventuell insats.

Förutom varuhuset X:s lokaler finns även 3000 m² där varuhuset Y huserar och cirka 5400 m² som för tillfället är tomma. Brandcellsgränserna är inte täta, vilket visade sig genom att röken spred sig i hela byggnaden. Varuhuset X:s varuvärde uppskattades till cirka 1,6 miljoner som sedan sålts vid brandrea till halv priset. Varuhuset Y uppskattade sitt varuvärde till 12 miljoner. Tittar man tillbaka i gamla brandsyneprotokoll står där att genomföringar som passerar brandcellsskiljande konstruktioner skall tätas med typ godkänd brandtätningssystem i lägst samma klass som konstruktionen i övrigt, även att räddningstjänsten skall ha möjlighet att styra rökluckorna. Byggnaden är i ett plan utan källare, och byggnadens stomme är av betong. Byggnaden är en klass Br2.

På varuhuset X är butiks och lagerdelen gemensam brandcell, och brandcellsskiljande byggnadsdelar är utförda i klass EI 30. Lokalen är försedd med rökgasluckor, i butiksdelen finns 15 luckor, vilket motsvarar knappt 2% av golvytan. Enligt brandskyddsdocumentationerna är maximalt tillåten personbelastning 800 personer på varuhuset Y som skall utrymma på 4,5 min enligt de beräkningar som är gjorda, medan varuhuset X är utrymningsdimensioneringen av lokalen enligt schablonmetoden. Efter att ha intervjuat personal och kunder efter branden har ingen utrymt via någon nödutgång, utan alla har utrymt via huvudutgången.

BRANDORSAK

Tyvärr är det svårt att säga vad som hänt, eftersom när vi kom dagen efter branden för att kontrollera vad som hänt, hade varuhuset X redan plockat dit en firma som höll på att städa. Vad man kan säga är att det börjat i personalköket vid spisen. Det hade varit strömavbrott under förmiddagen men då hittade inte fastighetsskötaren något konstigt i köket. Där fanns timer till kaffekokaren, utdragen förlängningssladd till mikrovågsugnen. Fanns även placerat en rökdetektor i utrymmet eftersom företaget hade automatlarm.

BRANDFÖRLOPP

Har varit ett snabbt brandförlopp, personal hade varit ute och druckit

kaffe och en kvart eller lite längre efter går larmet. Personalen har berättat att de visste inte från början var det var för något som lät när larmet gick. En tjej i personalen springer ut mot lagret, men upptäcker rök, vänder och springer hämtar en brandsläckare men det går inte att komma ut på lagret för där är alldeles fullt av svart rök, bakom lagret ligger personalrummet med kök. Hon kan inte upptäcka några personer i närheten av lagret, och hon hoppas att ingen gått in på lagret, för det går inte att se något. Det är svårt att säga hur många personer som vistades i lokalerna när larmet gick, men uppskattningsvis mellan 10-30 person. Alla utrymde genom huvudentrén och allt gick lugnt tillväga. Personal berättade efter händelsen att de inte haft någon brandövning, men de handlade som de lärt sig när de gick i skolan.

TAKTISK UTVÄRDERING

Det är svårt att hantera en händelse med så stora volymer. I detta fallet körde styrkan direkt till branden, vilket innebar att de inte hade ritningarna till objektet. Även när det anländer styrker från andra ställen och som aldrig har varit på objektet. Fanns brandskyddsdocumentationer och detaljerade ritningar på objektet hemma på stationen som naturligtvis borde ha hämtas till platsen. Det var även tur att det inte befann sig så mycket folk i lokalerna, eftersom röken även gick in till varuhuset Y som gränsar till varuhuset X:s lokaler. Det har påpekats angående ventilatorerna att dessa skulle kunna öppnas nerifrån butikerna i brandsyneprotokoll, men var inte åtgärdat. Även problemet att skicka upp brandpersonal på taket för att öppna ventilatorerna, om de nu hittade dom, det hade nämligen snöat vilket är ganska ovanligt så här års.

Flyttat brandlarmcentralen bort till huvudingången av företaget, så att vart företag har sin central så att det blir lättare att hitta för brandpersonalen. På detta objekt är det dels en gammal central och en gemensam central för flera företag. Bättre kontroll från räddningstjänstens sida att se till att de fel och brister som upptäcks vid tillsyn, verkligen blir åtgärdade även om ägaren och innehavaren har sitt ansvar.

UPPLYSNINGAR OCH VARNINGAR

När där kommer ett nytt företag till befintliga lokaler där det redan finns andra företag skall inte nytt brandlarm anslutas till befintligt central. Det är viktigt med placeringen av centralen. Dagen efter inträffade en ny brand i väggen i personalmatsalen, det var glöder från gårdagens brand som hade legat och pyrt och tagit i regler och isolering.

VIDTAGNA ÅTGÄRDER

Har talat med personalen som jobbade på varuhuset X när branden inträffade, alla tog det väldigt hårt och vissa av personalen blev sjukskriva efter händelsen. Har även talat med chefen för säkerhetsfrågor på varuhuset X. Har varit och diskuterat med föreståndaren på varuhuset Y om genomföringar, och nu förstår han vikten av att det skall vara tätt.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Omfattning vid ankomst

Strax före 18:00 onsdagen den xx-xx-xx utbröt en brand i personutrymme på varuhuset X i X-stad. Larmet kom in som ett automatlarm men på väg till objektet fick styrkan besked att det var en utvecklad brand på varuhuset X. Vid framkomst till platsen fick räddningsledaren besked att alla hade utrymt både från varuhuset X och varuhuset Y som gränsar till varuhuset X.

Branden hade startat på baksidan av byggnaden i varuhuset X:s kontor och fika rum och lågorna slog ut genom fönstret på markplan. Svart rök spred sig snabbt ut i lagerdelen och vidare ut i själva

affärslokalen. Det kom även nu signaler att röken hade gått in i varuhuset Y:s lokaler, och ventilatorer öppnades nu på taket. Branden var relativt snabbt släckt men det var betydligt svårare att få ut röken, vilket gjorde att även restvärde beställdes. Räddningstjänsten avslutade insatsen cirka 2 timmar senare och återvände till stationen.

Skadeomfattning

Kök och personalutrymme är totalskadat, lagerdelen är rök- och sotskadad liksom butiksdelen som är helt nersotad. Man har byggt så att butik- och lagerdelen är en brandcell och där av de stora rök- och sotskadorna. Varuhuset Y klarade sig bra på grund av att i stort sett alla deras varor var emballerade som fanns på lagret och var den del som blev drabbad.

Spridningsrisker

Fanns en större matsal ovanför den drabbade lokalen som kunde blivit drabbad på grund av att lågorna slog ut genom fönstret och upp på fasaden. Det kunde ha blivit en total skada om branden hade fått fäste ute på lagret på varuhuset X och sedan spridit sig vidare in till varuhuset Y. Det fanns även utrymme som inte var utyrda som gränsade till dessa lokaler som blev mindre rökskadade.

UNDERSÖKNINGEN

Har genomförts av brandutredare Tommy Nilsson och brandingenjör NN.

Platsbeskrivning: Se ritningar och foto ca 10000 m².

Brandorsak: Okänd.